

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1985

Vuosi 1985 oli Suomen kouluhistoriallisen seuran toiminnan 50. vuosi. Seuran toiminta jakaantui selvästi kolmeen linjaan. Kuukausikokoukset olivat ajankohtaisten kouluhistoriallisten aiheiden alueelle rakentuvia tilaisuuksia. Toinen linja liittyi seuran vuosikirjan toimittamiseen. Kolmas linja oli kouluhistorian tutkimuksen päivien järjestäminen joulukuussa 1985.

Kouluhistoriallisen seuran jäsenet kokoontuivat ensimmäiseen kuukausikokoukseen tammikuussa 1985. Kokous pidettiin Museoviraston tiloissa. Ylijohtaja Gardberg piti esitelmän museoviraston kehityksestä ja kiinnitti huomiota kouluhistoriallisiin näkökohtiin. Osanottajilla oli erinomainen tilaisuus perehtyä museoviraston kokoelmiin ja keskustella yhteistyösuunnitelmista. Seuraavana oli seuran vuosikokous maaliskuussa. Vuosikokouksesitelmän piti apulaisprofessori Keijo Elio aiheesta Topografia oppiaineena Haapaniemen kadettikoulussa 1700- ja 1800-luvulla. Vuosikokouksessa valittiin myös seuran johtokunta. Sen jäseniksi tulivat

apulaisprofessori Martti T Kuikka
ylitarkastaja Sven Gladh
professori Urho Somerkivi
professori Erkki Kuujo
dosentti, koulut.johtaja Jouko Kauranne
kouluneuvos M.O.Karttunen
rehtori Elias Turunen
opinto-ohjaaja Erkki Merimaa
kotiseutuneuvos Alpo K. Rapila

Seuran esimieheksi valittiin Martti T. Kuikka ja varaesimieheksi Sven Gladh. Seuran sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi valittiin Erkki Merimaa.

Kevään kolmas kokous pidettiin rautatiehallituksen tiloissa Rautatieopistolla. Koulutuspäällikkö Paavo Tarvainen ja opiston rehtori alustivat ammatillisen koulutuksen kehityspiirteistä rautatielaitoksen piirissä ennen ja nyt. Kehitys pitää sisällään monia mielenkiintoisia yksityiskohtia, mutta tutkimusta puuttuu melkoisesti.

Professori Leea Virtanen Helsingin yliopistosta piti toukokuun kokouksessa esitelmän lasten ja nuorten kulttuurin kansallisista ja kansainvälisistä piirteistä. Esitys sai aikaan vilkkaan keskustelun, jossa koulutradition yhteys kulttuuriin valottui monelta puolelta.

Syyskausi alkoi kouluhallituksessa pidetyllä kuukausikokouksella, jossa kirjastosihtööri Vuokko Blinnikka alusti kirjasto-toimen kehityksestä erityisesti koulukirjastojen näkökulmasta. Osanottajat saivat tutustua yhteen maan vanhimista koulukirjastoista. Alustus toi esille mielenkiintoisia tutkimusteemoja.

Kouluhistorian päivien järjestäminen ja seuran 50 vuotisen toiminnan juhlallisuudet olivat syyskauden toinen kohokohta. Kouluhistorian päivät järjestettiin yhteistyössä Suomen kasvatustieteellisen seuran kanssa. Suomen Akatemia myönsi avustusta päivien toteuttamista varten. Kouluhistorian päivät jakaantuivat kahteen jaksoon. Ensimmäinen päivä oli kolmen asiantuntijaluennon aikaa. Apulaisprofessori Martti T. Kuikka keskittyi esityksessään arvioimaan kouluhistoriallisen tutkimuksen menneisyyttä, nykyyttä, nykypäivää ja tulevaisuutta. Apulaisprofessori Reijo Raivola Tampereen yliopistosta analysoi vertailevan kasvatustieteen näkökulmasta eräitä keskeisiä koulutusta selittäviä tekijöitä. Apulaisprofessori Antero Heikkinen Joensuun yliopistosta tarkasteli koulutuksen historian kehitystä muutoksen näkökulmasta. Luentoja oli Säätytalolla seuraamassa noin 30 kouluhistorian tutkijaa ja harrastajaa sekä asiantuntijaa.

Toinen päivä käytettiin kokonaan tutkijaseminaariin. Se oli tarkoitettu yliopistojen jatkokoulutuksessa mukana oleville. Kukin kahdeksasta osanottajasta alusti oman tutkimusaiheensa problematiikasta ja johti keskustelun erilaisiin menetelmällisiin ratkaisuihin. Tiiviin työskentelyn päätteeksi syntyi suunnitelma tutkijain yhteistyöryhmän aikaansaamisesta, joka toteutuisi vuonna 1986.

Suomen kouluhistoriallisen seuran 50 vuotisen toiminnan juhlaillallisuuksiin kuului hallituksen juhlaistunto, vuosikirjan julkistaminen ja illalliset. Hallitus päätti juhlaistunnossaan 17.12. kutsua professori Uno Somerkiven kunniapuheenjohtajaksi tunnustuksena hänen mittavasta toiminnastaan kouluhistoriallisen seuran hyväksi.

Suomen kouluhistoriallinen seura sai arvokkaan tuen WSOY:ltä vuoden 1985 vuosikirjansa julkaisemisessa. Toimituskunta, johon kuuluivat Martti T. Kuikka, Jouko Kauranne, Urho Somerkivi ja Erkki Merimaa, suunnitteli vuosikirjaa myös juhla-kirjaksi. Toimituskunnan kirjeet saivat kirjoittajilta myönteisen vastaanoton. Kirjoittajat pysyivät hyvin suunnitellussa aikataulussa. Myöskin WSOY huolehti erinomaisesti omasta osuudesta ja aikataulusta. Vuosikirja ilmestyi joulukuussa ja julkistettiin seuran 50-vuotisen toiminnan kunniaksi pidetyissä juhlissa. Vuosikirjan kirjoittajat ovat professorit Aimo Halila, Kyösti Kiuasmaa, Erkki Kuujo ja Urho Somerkivi, apulaisprofessori Martti T. Kuikka, dosentti koulutoimenjohtaja Jouko Kauranne, kouluneuvos M.O. Karttunen, opetusneuvos Antti Henttonen ja jaospäällikkö Erkki Merimaa.

Juhlaillallisilla kouluneuvos M.O. Karttunen piti juhlapuheen, jossa hän kuvasi seuran kehitys kaarta ja alan harrastustamaaseudulla.

Suomen kouluhistoriallinen seura on vuonna 1985 osallistunut tieteellisten seurojen valtuuskunnan vuosikokoukseen maaliskuussa. Seuran esimies Martti T. Kuikka on osallistunut Suomen kasvatustieteellisen seuran hallituksen kokouksiin sekä kasvatustieteellisille päiville, jotka pidettiin marraskuussa Jyväskylässä. Seuran esimies osallistui Oslossa kesäkuussa pidettyyn pohjoismaiseen kouluhistorian tutkijain kokoukseen yhdessä kolmen muun suomalaisen tutkijan kanssa. Martti T. Kuikka oli osanottajana Salamancassa syyskuun alussa pidetyssä kansainvälisessä kouluhistorian tutkijain kongressissa, jossa oli lähes 160 osanottajaa 25 maasta .

Kouluhistoriallisen seuran toimintavuosi 1985 oli monelta osin myönteinen ja antoi viitteitä tutkijain ja harrastajain mielenkiinnon kasvamisesta kouluhistoriaa kohtaan.

Helsingissä, maaliskuun 26.päivänä 1986

Martti T. Kuikka
apulaisprofessori
seuran esimies

Erkki Merimaa
jaospäällikkö
sihteeri